

Mesto Liptovský Mikuláš na základe ustanovenia § 6 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, § 69 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov vydáva pre územie mesta Liptovský Mikuláš toto

Všeobecne záväzného nariadenia č. 11/2020/VZN o verejnej zelene a ochrane drevín

PRVÁ ČASŤ ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet, účel a pôsobnosť nariadenia

1. Toto všeobecné záväzné nariadenie (ďalej len nariadenie):
 - a) vymedzuje podmienky správy, tvorby, údržby a ochrany verejnej zelene na území mesta Liptovský Mikuláš,
 - b) stanovuje podrobnosti o ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene mesta Liptovský Mikuláš.
2. Nevzťahuje sa na:
 - a) les,
 - b) poľnohospodársku pôdu.

Článok 2

Základné pojmy

1. Zelená infraštruktúra je prepojený systém:
 - a) ľudskou činnosťou vytvorených plôch zelene v sídlach:
 - verejnej zelene – parkov, uličnej, prícestnej, alejovej izolačnej zelene, zelene obytných súborov, kvetnatých lúk,
 - vyhradenej zelene - zeleň, ktorej užívanie je obmedzené, patrí sem zeleň cintorínov, školských, športových, rekreačných, zdravotníckych zariadení a pod.,
 - súkromnej zelene - zelene vo vlastníctve fyzických a právnických osôb, patria sem záhrady rodinných domov, inštitúcií, firiem, hotelov, reštaurácií, zeleň obchodných centier a pod. ,
 - b) umelých prvkov – zelené strechy, strešné záhrady, zelené steny a pod.,
 - c) líniových prvkov zelene – biokoridory, stromoradia, aleje, zelené pásy a pod.,
 - d) vodných a mokradných prvkov v sídlach – vodné toky, vodné plochy, dažďové záhrady.
2. Verejnou zeleňou sa na účely tohto nariadenia rozumie plocha, na ktorej je zeleň na verejnom priestranstve¹.
3. Prvkami verejnej zelene sú:
 - a) živé prvky – stromy, kry, byliny vo všetkých vývojových štádiách a ich spoločenstvá,
 - b) neživé prvky:
 - prvky, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou živých prvkov zelene,
 - konštrukčné prvky – chodníky, schody, oplotenia,

¹ § 2b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

- 1 -10- 2020

- prvky drobnej architektúry – lavičky, zariadenia detských ihrísk, koše na odpad, sochy a pod.
- 4. Správcom verejnej zelene je príspevková organizácia zriadená mestom Liptovský Mikuláš, Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš, ktoré vykonávajú správu verejnej zelene samostatne alebo prostredníctvom fyzickej osoby – podnikateľa alebo právnickej osoby, s ktorou má mesto alebo Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš uzatvorený zmluvný vzťah.
- 5. Predzáhradkou je zeleň ohraničená z jednej strany obvodovým múrom bytového domu, resp. jeho stavebnou súčasťou a z druhej strany chodníkom, spevnenou plochou alebo cestou a to, bez ohľadu na to, v koho vlastníctve sú pozemky, na ktorých sa predzáhradka nachádza.
- 6. Vnútroblokom je plocha ohraničená stavebnými objektami resp. oplotením využívaná zväčša obyvateľmi príslušných bytových domov, bez ohľadu na to, v koho vlastníctve sú pozemky, na ktorých sa vnútroblok nachádza.
- 7. Kvetnatá lúka je rôznorodá zmes tráv, bylín a kvetov.

Článok 3 **Klasifikácia zelene**

1. Zeleň na území mesta Liptovský Mikuláš sa člení:
 - a) Verejná zeleň:
 1. Parky a parčíky,
 2. Menšie sadovnícky, záhradne – architektonicky či vegetačne upravené plochy,
 3. Sídľisková plocha,
 4. Zeleň ulíc (uličné stromoradia, zelené pásy),
 5. Zeleň cintorínov,
 6. Sprievodná a izolačná zeleň:
 - Sprievodná zeleň vodných tokov a plôch,
 - Sprievodná zeleň komunikácií,
 - Izolačná zeleň výrobných a technických zariadení.
 - b) Vyhradená zeleň :
 1. Zeleň školských zariadení,
 2. Zeleň zdravotníckych zariadení,
 3. Zeleň telovýchovných a rekreačných zariadení,
 4. Zeleň podnikov a inštitúcií,
 5. Zeleň vnútrobloková.
 - c) Súkromná zeleň :
 1. Zeleň individuálnej bytovej výstavby,
 2. Zeleň záhradkárskych osád.
 - d) Ostatná nelesná zeleň.
2. Za údržbu verejnej zelene vo vlastníctve mesta zodpovedá správca verejnej zelene.
3. Za údržbu verejnej zelene, ktorá nie je vo vlastníctve mesta zodpovedá vlastník alebo ním poverený správca verejnej zelene.
4. Za údržbu vyhradenej a súkromnej zelene zodpovedá jej vlastník, správca alebo oprávnený užívateľ.

DRUHÁ ČASŤ **SPRÁVA, TVORBA, ÚDRŽBA A OCHRANA VEREJNEJ ZELENE**

Článok 4 **Správa verejnej zelene**

1. Správa verejnej zelene na území mesta zahŕňa najmä:

- a) evidovanie, vyhodnocovanie a aktualizovanie údajov o stave verejnej zelene,
 - b) zabezpečovanie územno-plánovacích podkladov a dokumentov na úseku verejnej zelene (dokument miestneho územného systému ekologickej stability a dokument starostlivosti o dreviny) a ich zverejňovanie,
 - c) povoľovanie zásahov (rozkopávok) do verejnej zelene v prípade, ak zásah nevykonáva sám správca,
 - d) účasť na územnom a stavebnom konaní, vydávanie stanovísk k územno-plánovacej, stavebnej alebo inej činnosti a ku kolaudácii stavieb dotýkajúcich sa verejnej zelene,
 - e) vydávanie súhlasu vlastníka pozemku k žiadosťiam o výrub drevín v súlade s platnými právnymi predpismi², určovaní náhradnej výsadby a kontrola jej zrealizovania,
 - f) spoluprácu a súčinnosť s orgánmi ochrany prírody a krajiny, štátnej správy, neziskovými organizáciami, orgánmi územnej samosprávy, inými právnickými a fyzickými osobami v oblasti verejnej zelene.
2. Správu verejnej zelene a drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene vykonáva mesto Liptovský Mikuláš.
 3. Údržbu, výsadbu a starostlivosť o verejnú zeleň a dreviny, ktoré sú súčasťou verejnej zelene vykonáva mesto Liptovský Mikuláš prostredníctvom príspevkovej organizácie - Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš, vykonávajúce správu verejnej zelene samostatne alebo prostredníctvom fyzickej osoby – podnikateľa alebo právnickej osoby, s ktorou má mesto alebo Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš uzatvorený zmluvný vzťah.

Článok 5

Tvorba verejnej zelene

1. Správca verejnej zelenej je povinný realizovať inventarizáciu verejnej zelene a systematicky plánovať jej údržbu, revitalizáciu, dopĺňanie rastlín a drevín.
2. Verejnú zeleň je nutné vytvárať v rozsahu nevyhnutnom pre zabezpečenie zdravotne neškodného a esteticky vyváženého životného prostredia a potrieb ekologickej stability územia na k tomu určených plochách, prípadne na iných vhodných plochách. Pri tvorbe verejnej zelene je bezpodmienečne nutné rešpektovať existujúce prírodné útvary vrátane modelácie terénu, vodných plôch, existujúcich prirodzených ekosystémov, ako aj nároky jednotlivých drevín a rôznorodosť biotopov, zohľadňovať reguláciu dažďovej vody, výsadbu drevín odolných voči klimatickým zmenám, čo najširšiu participáciu občanov, najmä v priestoroch sídliskových vnútroblokoch a primeranú osvetu v danej oblasti.
3. Tvorba zelenej infraštruktúry musí zohľadniť ciele a zámery územného plánovania a existujúcu územnoplánovacia dokumentáciu. Tvorca zmien a doplnkov každej novej územnoplánovacej dokumentácie zohľadní záujem mesta na rozvoji zelenej infraštruktúry odolnej voči klimatickým zmenám.
4. Výsadbu verejnej zelene na verejnom priestranstve zabezpečuje správca verejnej zelene, iní len na základe písomného súhlasu mesta. O ponechaní alebo presadení zelene vysadenej na verejnom priestranstve bez súhlasu mesta alebo vlastníka pozemku rozhodne mesto podľa podmienok udržateľnosti rastu, prítomnosti inžinierskych sietí a pod..
5. Fyzická alebo právnická osoba, ktorá má záujem o výsadbu živých prvkov zelene na plochách verejnej zelene, je povinná rešpektovať podmienky vlastníka pozemku, na ktorom sa nachádza verejná zeleň, formulované v jeho písomnom stanovisku, ktoré nesmie byť v rozpore v týmto nariadením ani zužovať rozsah rozvoja zelenej infraštruktúry.
6. Právnická alebo fyzická osoba zasahujúca svojou činnosťou do verejnej zelene je povinná zabezpečiť odstránenie nežiadúceho materiálu, upraviť terén a realizovať úpravu alebo založenie verejnej zelene podľa príslušného technologického postupu.

² zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

7. Na založenie novej verejnej zelene alebo na jej úpravu v súvislosti so stavebnými prácami (výstavba, resp. rekonštrukcia) je fyzická resp. právnická osoba povinná zabezpečiť projektovú dokumentáciu a predložiť ju na odsúhlasenie mestu.
8. Nová výsadba stromov s výnimkou zakrslých kultivarov nesmie byť uskutočnená vo vzdialenosti menšej ako 5 m od budovy a musia byť rešpektované ochranné pásma existujúcich rozvodov inžinierskych sietí, pozemných komunikácií, dráh, budov a ostatných stavieb.
9. V prípade, ak fyzická alebo právnická osoba má záujem vo verejnej zeleni umiestniť prvky drobnej architektúry (napr. ihrisko, lavička, altánok) je povinná uzatvoriť zmluvný vzťah s mestom.
10. Pre súvislú sadovnícky upravenú plochu s výmerou aspoň 0,5 ha s minimálnou šírkou 25 m, ktorá zodpovedá štandarde parkov, môže mesto vydať parkový poriadok.

Článok 6 Údržba zelene

1. Pod pojmom údržba verejnej zelene sa rozumie cieľavedomá činnosť zameraná na udržiavanie zelene vo vyhovujúcom stave tak, aby mohla plniť svoje funkcie sem patrí najmä:
 - a) udržiavanie poriadku a čistoty na plochách verejnej zelene a jej prislúchajúcich súčastí, vyprázdňovanie a údržba odpadových košov osadených v zeleni,
 - b) kosenie plôch verejnej zelene a ich vyhrabávanie, pričom pokosenú trávku ako aj iné zhrabky z verejnej zelene, konáre drevín, drevnú hmotu po výrube kríkov je potrebné odstrániť najneskôr do troch dní po vykonaní prác. Uvedené neplatí pri mulčovaní verejnej zelene,
 - c) okopávanie a odstraňovanie buriny, prevzdušňovanie, hnojenie a polievanie drevín, záhonov a trávnikov, strihanie kríkov,
 - d) orezávanie drevín výchovnými, udržiavacími, stabilizačnými a tvarovacími rezmi,
 - e) odstraňovanie odumretých častí stromov, ktoré znižujú stabilitu stromov a ohrozujú užívateľov verejnej zelene,
 - f) náhrada odumretých a asanovaných drevín, obnova existujúcej verejnej zelene a výsadba novej,
 - g) ochrana proti škodcom, parazitom a chorobám.
2. Vlastník, nájomca, správca pozemku je povinný:
 - a) zabezpečovať celoročnú odbornú údržbu zelene, jej ošetrovanie a obnovu, tak aby nedochádzalo k jej znehodnocovaniu, znečisťovaniu, poškodzovaniu, chrániť ju pred zakladaním nezákonných skládok odpadu,
 - b) odstraňovanie konárov stromov a krov, ktoré zasahujú do prejazdneho profilu príľahlej pozemnej komunikácie, do priechodnosti chodníka alebo zakrývajú dopravné značenie.
 - c) zabezpečiť kosenie zelene, ktorú tvoria trávy a byliny minimálne dvakrát v priebehu roka, pričom prvé kosenie je potrebné vykonať do konca mája, druhé do konca augusta a pričom výška porastu neprekročí výšku 40 cm. Výnimkou je zeleň na území centrálnej mestskej zóny, kde kosenie zelene musí byť minimálne 3 krát do roka, do konca mája, do konca júla a do konca septembra, a pričom výška porastu neprekročí výšku 20 cm.
 - d) kosiť kvetnaté lúky a ich vyhrabávať 1 – 2 krát za rok,
 - e) predchádzať výskytu a šíreniu invázných druhov rastlín a drevín a to ich ničením mechanickým alebo ekologicky prijateľným chemickým spôsobom.
3. Vlastník stavebného pozemku je povinný ho udržiavať v nezaburinenom stave.
4. Cestná zeleň nesmie:
 - a) obmedzovať rozhľadové pomery,
 - b) sťažovať údržbu pozemnej komunikácie,
 - c) sťažovať obhospodarovanie príľahlých poľnohospodárskych plôch,
 - d) znižovať intenzitu verejného osvetlenia.

Článok 7

Užívanie a ochrana verejnej zelene

1. Užívaním verejnej zelene nesmie prísť k jej ohrozeniu, poškodeniu alebo zničeniu jej stavu a podmienok jej rastu a vývoja.
2. Na užívanie verejnej zelene iným než zvyčajným spôsobom alebo na iné účely na ktoré je verejná zeleň určená, je potrebné povolenie mesta Liptovský Mikuláš.
3. Každá fyzická alebo právnická osoba je zodpovedná za ochranu existujúcej verejnej zelene počas akýchkoľvek stavebných prác, ktoré vykonáva, alebo ich výkon zabezpečuje, a v prípade, ak dôjde jej činnosťou alebo nečinnosťou k poškodeniu verejnej zelene, je povinná na vlastné náklady vykonať jej ošetrovanie podľa pokynov mesta Liptovský Mikuláš.
4. Na plochách verejnej zelene je za účelom zabezpečenia ich ochrany zakázané:
 - a) mechanické (trhaním, lámaním, orezávaním drevín s výnimkou invázných druhov rastlín a drevín³, svojvoľným presádzaním a vysádzaním drevín), chemické a iné poškodzovanie verejnej zelene vrátane pôdneho krytu,
 - b) meniť životné podmienky verejnej zelene (zmenšovanie a obmedzovanie adekvátneho a kvalitatívne dostačujúceho výsadbového priestoru pre drevinu a jej koreňový systém s ohľadom na nároky daného druhu, štruktúry pôdy, vodného režimu, chemického zloženia pôdy a pod.),
 - c) poškodzovanie a neoprávnené premiestňovanie prvkov drobnej architektúry verejnej zelene (lavičky, koše),
 - d) akýmkoľvek spôsobom znečisťovať plochy verejnej zelene, uskladňovať (aj dočasne) stavebný materiál, odpad, ohorkami z cigariet a inými nečistotami, vyhrievať posypový materiál z pozemných komunikácií na trávnaté plochy,
 - e) poškodzovanie verejnej zelene domácimi zvieratami,
 - f) kúpanie sa vo fontánach a okrasných jazierkach, zahrnutých do plôch verejnej zelene, ak nie sú na to určené,
 - g) svojvoľné vysádzanie, presádzanie živých a umiestňovanie neživých prvkov zelene do plôch verejnej zelene, zakladanie záhradok bez predchádzajúceho písomného súhlasu vlastníka pozemku.
 - h) zakladať ohne, stanovať, táboriť a využívať plochy verejnej zelene na nocovanie, okrem plochy verejnej zelene, ktorá je jej správcom určená na tento účel,
 - i) vykonávať činnosti ohrozujúce životaschopnosť a zdravotný stav verejnej zelene ako napr. zastavovať, stáť a jazdiť motorovými vozidlami po plochách verejnej zelene s výnimkou vozidiel a techniky zabezpečujúcej údržbu verejnej zelene, vešať a pripevňovať predmety, zariadenia na drevinu, skladovať nebezpečné látky, umiestňovať prenosné predajné zariadenia, stánky, pojazdné ubytovacie zariadenia, lunaparky, reklamné zariadenia a pod.,
 - j) vstupovať na kvetinové záhony,
 - k) skracovať si trasu cez plochy verejnej, tým nie je dotknutá možnosť využívania trávinatej plochy verejnej zelene na rekreačné účely.

Článok 8

Ochrana drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene

1. V záujme ochrany drevín pri stavebných a iných prácach prebiehajúcich v blízkosti drevín sa stanovujú nasledovné podmienky vychádzajúce z príslušnej technickej normy⁴ a platných arboristických štandardov:

³ Nariadenie vlády SR č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky

⁴ STN 837010 ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie

- a) osoba vykonávajúca práce v blízkosti drevín je povinná zabezpečiť ochranu existujúcich drevín v dosahu prác pred mechanickým poškodením a pred pojazdom koreňového systému mechanizmami a vozidlami,
 - b) osoba vykonávajúca práce v blízkosti drevín zabezpečí, aby koreňový systém stromov nebol pod korunou zaťažený výkopovou zeminou alebo stavebným materiálom. Výkopová zemina musí byť ukladaná mimo koreňovú zónu, tzn. za vonkajšiu líniu koruny,
 - c) v prípade prác mechanizmami v tesnej blízkosti kmeňov drevín osoba vykonávajúca práce zabezpečí kmeň pred mechanickým poškodením dočasným debnením alebo iným vhodným spôsobom,
 - d) v prípade poškodenia dreviny počas prác zabezpečí osoba vykonávajúca práce jej odborné ošetrovanie osobou zaoberajúcou sa touto činnosťou.
2. Novovybudované vedenia inžinierskych sietí musia byť vedené tak, aby nepoškodzovali verejnú zeleň vrátane koreňovej sústavy a ani v budúcnosti neobmedzovali rast stromov.
 3. Novobudované nadzemné vedenia nesmú obmedzovať stromy v raste. Prípadná úprava korún stromov vo verejnej zelene môže byť vykonaná len podľa usmernenia mesta Liptovský Mikuláš.
 4. Opatrenia na ochranu drevín musia byť súčasťou každej projektovej dokumentácie a ich dodržiavanie môžu kontrolovať orgány ochrany prírody⁵.
 5. Na plochách verejnej zelene sa za účelom zabezpečenia ochrany drevín zakazuje:
 - a) neodborne alebo neoprávnene zasahovať do tvaru koruny dreviny rastúcej vo verejnej zelene,
 - b) vysádzať a obnovovať dreviny v ochranných pásmach inžinierskych sietí⁶.

TRETIA ČASŤ KONTROLA A SANKCIE

Článok 9 Kontrola a sankcie

1. Kontrolu dodržiavania tohto nariadenia vykonávajú príslušní zamestnanci mesta Liptovský Mikuláš a mestská polícia.
2. Ak toto nariadenie poruší právnická alebo fyzická osoba – podnikateľ dopustí sa správneho deliktu⁷ a obec mu uloží pokutu do výšky 6 638 eur⁸.
3. Ak toto nariadenie poruší fyzická osoba dopustí sa priestupku proti verejnému poriadku. Za tento priestupok možno uložiť pokutu do 33 eur⁹.

ŠTVRTÁ ČASŤ ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 10 Záverčné ustanovenia

1. Týmto nariadením nie sú dotknuté práva a povinnosti vyplývajúce z iných právnych predpisov¹⁰.

⁵ § 64 zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

⁶ § 19 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach. § 67 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov. § 36, 56 a 64 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. § 36 zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov.

⁷ § 27b ods. 1 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

⁸ § 27b ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

⁹ § 48 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov

2. Mestské zastupiteľstvo v Liptovskom Mikuláši sa uznieslo na tomto všeobecnom záväznom nariadení dňa 24.09.2020.
3. Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda platnosť dňom vyvesenia na úradnej tabuli a účinnosť pätnástym dňom od vyvesenia na úradnej tabuli.
4. Dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia sa zrušuje:
 - a) Všeobecne záväzné nariadenie č. 6/2007/VZN o zeleni
 - b) Všeobecne záväzné nariadenie č. 8/2009/VZN o zeleni

Ing. Ján Blcháč, PhD.
primátor mesta

16 -10- 2020

Toto všeob. záv. nariadenie je účinné dňom

- 1 -10- 2020

V Lipt. Mikuláši dňa:

Podpis primátora mesta:

¹⁰ Napr. zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov